

استاندارد آموزشی های ترویجی

پرورش گاو بومی و آمیخته

(تغذیه)

موضوع :

شناخت احتیاجات غذایی در دوران

آبستنی گاوها

معاونت ترویج و مشارکت مردمی

دفتر ترویج

۱۳۷۷

۵ / ۱ / ۵
۵

۲۱
/ ۲۶
/ ۱۵

مقدمه :

شناخت میزان و نوع احتیاجات غذایی گاوهای آبستن می‌تواند کمک بزرگی به دامداران نماید تا در مراحل مختلف تولید احتیاجات دام را از طریق یک جیره متعادل تأمین کنند و بازده تولید را تقویت نمایند و از سوی دیگر شناخت ترکیبات مواد علوفه‌ای برای تهیه جیره متعادل با توجه به نیاز گاوهای آبستن از ضروریات است تا دامدار نسبت به آنها واقف باشد.

معرفی موضوع :

شناخت احتیاجات غذایی گاوهای آبستن موضوعی است آموزشی - ترویجی جهت آموزش پرورش دهندگان گاو بومی و گاو دورگ که طی آن فراگیران دانش فنی و مهارتهای علمی و عملی لازم را در زمینه فوق فرا می‌گیرند.

اهمیت و ضرورت :

- ۱- لزوم شناخت نوع احتیاجات غذایی دامهای آبستن و نوع ترکیبات علوفه‌ای.
- ۲- لزوم شناخت اهمیت بکارگیری جیره‌های متعادل در تغذیه گاوهای آبستن.

۳- لزوم شناخت و اهمیت املاح، ویتامینها و ... در ترکیب جیره‌های متعادل.

۴- لزوم شناخت عوامل مسمومیت‌زا در جیره دامهای آبستن

اهداف آموزشی :

الف - هدف کلی :

افزایش اطلاعات علمی و فنی پرورش دهندگان گاو در زمینه شناخت احتیاجات غذایی دامهای آبستن و شناخت ترکیبات مواد علوفه‌ای.

ب - اهداف جزئی :

- ۱- ارتقاء سطح آگاهی و مهارت دامداران در خصوص شناخت نقش و اهمیت جیره‌های متعادل در دوران آبستنی
- ۲- افزایش آگاهی دامداران در خصوص شناخت احتیاجات غذایی گاوها در دوران آبستنی.
- ۳- افزایش آگاهی دامداران در خصوص عوامل محیطی مؤثر بر احتیاجات غذایی آنها.
- ۴- افزایش سطح اطلاعات پرورش دهندگان در خصوص نقش املاح و ویتامینها، و پروتئینها در دوران آبستنی.

۵. افزایش آگاهی دامداران از عوامل مسمومیت‌زا در جیره‌ها دامهای آبستن و عواقب آنها. عر افزایش دانش و مهارت فراگیران در خصوص نقش و اهمیت کنسانتره در تغذیه گاوهای آبستن.

ج - اهداف رفتاری :

دامداران باید در پایان آموزش بتوانند :

- ۱- نقش تغذیه صحیح را در سلامت دامهای آبستن برشمارند.
- ۲- اهمیت تغییرات میزان احتیاجات غذایی گاوهای آبستن را شرح دهند.
- ۳- سه مورد از عوامل مؤثر محیطی بر احتیاجات غذایی دامها را نام ببرید.
- ۴- عواقب ناشی از علوفه‌هایی را که باعث مسمومیت دامهای آبستن می‌شوند را توضیح دهند.

ویژگیهای فراگیران:

- با توجه به محدود بودن زمان آموزش لازم است افرادی که حداکثر شرایط پذیرش را دارند انتخاب و آموزش داده شوند.
- بنابراین ویژگیهای اصلی فراگیران عبارت است از:
 - حتی الامکان دارای سواد خواندن و نوشتن باشند.
 - حداقل دارای ۲۰ و حداکثر ۶۰ سال سن باشند.
 - پرورش دهنده گاو باشند.

ویژگیهای آموزشگر:

- نسبت به موضوع تسلط کامل داشته باشند.
- حتی الامکان از افراد بومی و با گویش محلی آشنایی داشته باشد.
- از نظر تحصیلات باید دارای مدرک تحصیلی کاردانی به بالا باشد.
- حتی الامکان آشنا به فنون تدریس و آموزش بزرگسالان باشد.

مدت آموزش :

بطورکلی زمان آموزش برای فراگیران در رابطه با موضوع فوق ۲۴۰ دقیقه پیش‌بینی شده است. (۲۴۰ دقیقه نظری و — دقیقه عملی).

مکان و زمان ارائه آموزش :

الف - مکان :

جهت آموزش فراگیران لازم است مکان در نظر گرفته شده نزدیک به محل کار فراگیران باشد تا آنها جهت آموزش دیدن مشکلات مربوطه را نداشته باشند. در هر صورت مکان باید شرایط لازم از جمله نور، تهویه مناسب و وسعت کافی به تعداد نفرات شرکت‌کننده، آرامش و ... را دارا باشد با توصیف‌های فوق یکی از مکانهای زیر پیشنهاد می‌گردد :

- مدرسه روستا
- مسجد روستا
- مرکز ترویجی
- مرکز آموزش جهاد

ب- زمان :

با توجه به شرایط محیطی منطقه و فعالیت‌های فراگیران پیشنهاد می‌گردد استان متناسب با اوقات فراغت فراگیران اقدام به آموزش فوق نماید.

ارزیابی میزان آموخته‌های فراگیران

در هر برنامه آموزشی بمنظور بررسی وضعیت و میزان آموخته‌های فراگیران ارزیابی صورت می‌گیرد. ارزیابی آموخته‌های عملی بصورت انجام عملیات و ارزیابی آموخته‌های نظری بصورت کتبی صورت می‌گیرد. ارزیابی در دو مرحله صورت می‌گیرد :

۱- ارزیابی قبل از شروع آموزش : آموزشگر برای سنجش دانش و تجارب فراگیران باید براساس سرفصلهای آموزشی فوق بمنظور تعیین رفتار ورودی فراگیران آزمون کتبی یا شفاهی بعمل آورد.

۲- ارزیابی در پایان آموزش : در پایان آموزش آموزشگر برای سنجش آموخته‌های فراگیران براساس سرفصلهای آموزش فوق بمنظور تعیین رفتار حاصل شده در فراگیران

آزمون کتبی یا شفاهی بعمل می‌آورد.

تذکر : سئوالات پیوست فقط بعنوان نمونه سوال توسط تهیه کننده چارچوب طراحی گردیده که آموزشگر ملزم به استفاده از این سئوالات نمی‌باشد.

نمونه سؤالات ارزیابی فراگیران

- ۱- جیره متعادل را تعریف کنید؟
- ۲- اهمیت استفاده از جیره متعادل در دوران آبستنی را توضیح دهید؟
- ۳- میزان احتیاجات غذایی دام در هنگام آبستنی چه تغییری پیدا می‌کند توضیح دهید؟
- ۴- چه نوع مواد علوفه‌ای برای برطرف کردن احتیاجات غذایی دامهای آبستن بهتر است؟ نام ببرید؟
- ۵- استفاده از مواد علوفه‌ای متنوع چه تأثیری بر تأمین احتیاجات غذایی دامهای آبستن دارد؟ توضیح دهید؟
- ۶- چند مورد از عوامل مسمومیت‌زا در جیره غذایی دامها را نام ببرید؟

جدول الگوی آموزش شناخت احتیاجات غذایی در دوران آبستی گاوها

ردیف	عنوان سرفصل	روش اجرا		روش ارائه مطالب	رسانه‌های آموزشی	لوازم و تجهیزات مورد نیاز
		نظری	عملی			
۱	تعریف جیره متعادل و بالاس نقش و اهمیت جیره‌های غذایی متعادل در دوران آبستی	۱۵ دقیقه	-	سخنرانی - پرسش و پاسخ	وایت‌برد	-
۲	شناخت میزان احتیاجات غذایی حیوان در دوران آبستی (آب - مواد معدنی - پروتئین، انرژی)	۶۰	-	.	.	-
۳	نقش عوامل محیطی و اقلیمی (گرما و سرما و...) مؤثر بر احتیاجات غذایی دوران آبستی	۲۰	-	.	.	-
۴	معرفی مواد علوفه‌ای و ارزش غذایی آنها برای برطرف کردن احتیاجات دوران آبستی	۳۰	-	.	.	-
۵	معرفی نحوه تهیه جیره‌های متعادل با توجه به مواد علوفه‌ای موجود در منطقه	۳۰	-	.	.	-
۶	نقش املاح، ویتامینها و مواد پروتئین در سلامت جنین قبل از تولد و بعد از تولد	۲۰	-	.	.	-
۷	معرفی عوامل سمی‌تزا در جیره غذایی دامهای آبستن	۱۵	-	.	.	-
۸	کنسنتره و اهمیت مصرف آن در دوران بارداری گاو به خصوص در ماههای آخر آبستی	۵۰	-	.	.	-
	جمع ساعت تدریس	۲۴۰				